

บันทึก

เรื่อง การหารือเกี่ยวกับการให้เงินกู้แก่บริษัทที่ ปตท. ถือหุ้นในรูป Subordinated Loan

การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ได้มีหนังสือที่ ๑๐๐/๓๐/๔๘๘ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๔๒ และที่ ๑๐๐/๓๐/๕๓๕ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) ได้เข้าร่วมทุนจัดตั้งบริษัทต่างๆ โดยการลงทุนในแต่ละโครงการนอกจากเงินส่วนทุนซึ่งเป็นเงินค่าหุ้นจากผู้ถือหุ้นแล้ว บริษัทร่วมทุนจะกู้เงินจากกลุ่มผู้ให้กู้ในรูปแบบ Project Finance ด้วย และผู้ให้กู้จะกำหนดเป็นเงื่อนไขให้ผู้ถือหุ้นต้องทำสัญญา Sponsors' Support เพื่อให้การช่วยเหลือสนับสนุนทางการเงินแก่บริษัทในกรณีที่บริษัทขาดเงินทุนหมุนเวียน โดยผู้ถือหุ้นแต่ละรายจะต้องให้เงินช่วยเหลือตามสัดส่วนของหุ้น ซึ่งรวมถึงการให้ Subordinated Loan และ ปตท. ในฐานะผู้ถือหุ้นจำเป็นต้องเข้าผูกพันในสัญญาลักษณะดังกล่าวด้วย ดังนั้น ปตท. จึงขอหารือว่า ในกรณีที่บริษัทนั้นมีปัญหาขาดเงินทุนหมุนเวียน และผู้ให้กู้ใช้สิทธิตามสัญญา Sponsors' Support เรียกให้ผู้ถือหุ้นต้องให้ความช่วยเหลือแก่บริษัทในรูปของการให้ Subordinated Loan ซึ่งกรณีดังกล่าว ปตท. จะเป็นเจ้าหนี้ลำดับรองและไม่มีหลักประกันการชำระหนี้เงินกู้ โดย ปตท. จะมีสิทธิได้รับเงินกู้ภายหลังจากที่เจ้าหนี้ ผู้ให้กู้ของโครงการของบริษัทได้รับชำระเงินกู้คืนหมดแล้ว ปตท. จะสามารถกระทำได้อหรือไม่อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวโดยได้ฟังคำชี้แจงเพิ่มเติมจากผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทน ปตท. แล้ว เห็นว่า โดยหลักแล้วอำนาจในการให้กู้หรือให้ยืมเงินของ ปตท. เป็นไปตามมาตรา ๗ (๙)^๑ แห่งพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไข

^๑ มาตรา ๗ ให้ ปตท. มีอำนาจกระทำการกิจการต่างๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ และอำนาจเช่นนี้ให้รวมถึง

๑.๑๑

๑.๑๑

(๙) ให้กู้หรือให้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แก่กิจการของ ปตท.

การให้กู้เงินแก่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ ปตท. ถือหุ้นหรือเข้าร่วมทุนและมีอำนาจ ควบคุมกำกับกิจการดำเนินงานของบริษัทนั้น จะให้กู้โดยไม่มีหลักประกันได้เฉพาะเมื่อเป็นการให้กู้ระยะสั้น ภายในวงเงินคราวละไม่เกินห้าร้อยล้านบาท และเพื่อประโยชน์ในการบริหารสภาพคล่องทางการเงินของ ปตท. เท่านั้น

ภายใต้บังคับวรรคสอง หากเป็นการให้กู้แก่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ ปตท. ถือหุ้นหรือร่วมทุนอยู่ไม่ถึงร้อยละสิบห้า และ ปตท. ไม่มีอำนาจควบคุมกำกับกิจการดำเนินงานของบริษัทนั้น จะให้

เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ โดยบทบัญญัติของมาตรา ๗ (๙) วรรคหนึ่ง เป็นการกำหนดอำนาจในการให้กู้หรือให้ยืมเงินโดยทั่วไปของ ปตท. ไว้ว่า ปตท. สามารถให้กู้หรือให้ยืมเงินได้โดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แก่กิจการของ ปตท. และสำหรับการให้กู้เงินโดยไม่มีหลักประกันนั้น ปตท. สามารถกระทำได้ตามบทบัญญัติของมาตรา ๗ (๙) วรรคสองและวรรคสาม กล่าวคือ ในกรณีการให้กู้เงินแก่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ ปตท. ถือหุ้นหรือเข้าร่วมทุนและมีอำนาจควบคุมกำกับกิจการดำเนินงานของบริษัทนั้น ปตท. สามารถให้กู้โดยไม่มีหลักประกันได้เฉพาะเมื่อเป็นการให้กู้ระยะสั้นภายในวงเงินคราวละไม่เกินห้าร้อยล้านบาท และเพื่อประโยชน์ในการบริหารสภาพคล่องทางการเงินของ ปตท. เท่านั้น และสำหรับในกรณีของบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่ ปตท. ถือหุ้นหรือร่วมทุนอยู่ไม่ถึงร้อยละยี่สิบห้า และ ปตท. ไม่มีอำนาจควบคุมกำกับกิจการดำเนินงานของบริษัทนั้น ปตท. จะให้กู้โดยไม่มีหลักประกันตามเงื่อนไขข้างต้นได้ไม่เกินสัดส่วนที่ ปตท. ถือหุ้นในบริษัทนั้น และผู้ถือหุ้นทุกรายได้ยินยอมให้เงินกู้แก่บริษัทนั้นโดยไม่มีหลักประกันเช่นกัน

สำหรับการให้กู้เงินในรูป Subordinated Loan ของ ปตท. ตามข้อผูกพันของสัญญา Sponsors' Support ซึ่งปรากฏตามข้อเท็จจริงที่ขอหารือนั้น เป็นการให้กู้เงินซึ่งมีลักษณะเป็นเงินกู้ด้อยสิทธิที่ผู้ให้กู้จะเป็นเจ้าหนี้ลำดับรองโดยจะมีสิทธิได้รับชำระหนี้คืนภายหลังจากที่เจ้าหนี้เงินกู้โครงการของบริษัทได้รับชำระเงินกู้คืนหมดแล้ว ดังนั้น จึงเป็นเงินกู้ที่ไม่มีหลักประกันหรือมีหลักประกันน้อยมาก ซึ่งโดยหลักแล้ว ปตท.สามารถที่จะกระทำได้ แต่ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๗ (๙) วรรคสองหรือวรรคสาม แล้วแต่กรณี อันจะต้องพิจารณาจากสภาพคล่องทางการเงินของ ปตท. อำนาจในการควบคุมกำกับกิจการดำเนินงานของ ปตท.ในบริษัทที่เข้าถือหุ้นหรือร่วมทุน ตลอดจนเงื่อนไขของสัญญาเงินกู้ที่ ปตท. จะกระทำกับบริษัทที่ ปตท. ถือหุ้นหรือร่วมทุนนั้นเป็นรายกรณีไป และนอกจากนี้ หากการให้กู้ยืมเงินตามสัญญาดังกล่าวมีจำนวนเงินเกินคราวละยี่สิบล้านบาท ปตท. จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อนจึงจะดำเนินการได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๕๒(๒)^๒ แห่งพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑

(ลงชื่อ) อัคราทร จุฬารัตน

กู้โดยไม่มีหลักประกันได้ไม่เกินสัดส่วนที่ ปตท. ถือหุ้นในบริษัทนั้น และผู้ถือหุ้นทุกรายได้ยินยอมให้เงินกู้แก่บริษัทนั้นโดยไม่มีหลักประกันเช่นกัน

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ มาตรา ๕๒ ปตท.ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน จึงจะดำเนินการดังต่อไปนี้ได้

ฯลฯ

ฯลฯ

การกู้ยืมเงินหรือให้กู้ยืมเงินมีจำนวนเกินคราวละยี่สิบล้านบาท

ฯลฯ

ฯลฯ

(นายอักษราทร จุฬารัตน)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สิงหาคม ๒๕๔๒